

Oponentský posudek bakalářské práce:

Patra Musilová; Problém kauzality u I. Kanta

Výklad Kantova pojetí (dynamické) kategorie *kauzality* a možností její „aplikace“ na zkušenost předně předpokládá výbornou orientaci ve spleti obtížných obecnějších určení Kantovy teoretické filosofie, jež sama mohou být samostatným předmětem práce podobného statutu jako předkládaná, určení obrazotvornost, soudnost, obraz a schema, zásady, potažmo smyslovost, rozvažování atd. Jejich výklad, který je pro téma práce nezbytný, považuji přes jeho stručnost za velmi instruktivní a pro čtenáře názorný. Podobně přesně a jasně je provedena konkretizace, která vyzdvihuje a vysvětluje zprvu schema kategorie kvantity, tzn. číslo, a schema kvality, tzn. velikost intenzity dané rovnou jako jednota, dále pak substance (trvalost) a kauzality (následnost). (Tím je myslím čtenáři mimo jiné otevřen zajímavý vhled do Kantova pojetí časových a kategoriálních syntéz, který je znatelně analogický řešení Leibnizovu – říkávalo se v Čechách, že Kant je „Leibniz naruby“ a vice versa.)

V těchto výkladech mám úkol bakalářské práce věcně vzato v zásadě za *splněný*. V bakalářské práci nicméně následuje část 3. *Noumenální afekce*, jež pod vlivem (autorkou znané) sekundární literatury, především práce N. Reschera, začíná řešit úkol možného vztažení kauzality na *věc o sobě*, tedy úkol, který mám – při vší úctě - za zcela zjevný pseudoprobém, protože není z pozice transcendentalismu ani postulovatelný. Myslím – protože autorka argumentuje jasně, opatrně a nenechává se sekundární literaturou pohlitit – že toto téma – možnost vztažení kauzálního vztahu na problém věci o sobě – může být vhodným námětem diskuse na obhajobě.

Práce předpokládá dobrou znalost Kanta i širší novověké filosofické tradice a mám ji za *výbornou*, pokud tento náhled obhajoba potvrdí.

V Praze 23.8. 2021

Doc. PhDr. Ladislav Benyovszky, CSc.